

საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია

მოკლედ ეკონომიკაზე
ოქტომბერი, 2016

2016 წლის მეორე კვარტალში ეკონომიკურმა ზრდამ 3% შეადგინა

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს პროგნოზით, 2016 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი 3.0%-ით გაიზრდება და მშპ ერთ სულზე 9 ათას ლარს გადააჭარბებს. ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი, საბოლოო მონაცემებით, 3.5%-იან რეალურ ზრდას პროგნოზირებს.

საქართველოს სტატისტიკის სამსახურის წინასწარი შეფასებით, მიმდინარე წლის მეორე კვარტალში საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტი 8 059.8 მლნ. ლარია. შედეგად, წინა წლის მეორე კვარტალთან შედარებით 3.7%-იანი ნომინალური ზრდა ფიქსირდება, ხოლო მშპ-ის რეალური წლიური ზრდა 3.0%-ს შეადგენს.

ცხრილი 1: მთლიანი შიდა პროდუქტი

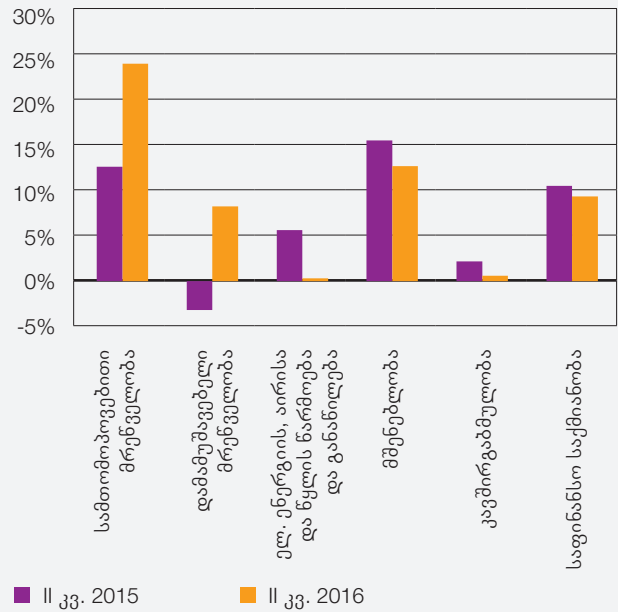
	ჩ.პ.პ. 2015	ჩ.პ.პ. 2016*	ზრდა
მშპ მიმდინარე ფასებში (მლნ. GEL)	14 667.2	15 410.8	5.1%
მშპ მიმდინარე ფასებში (მლნ. GEL)	6 732.5	6 661.4	-1.1%
მშპ ერთ სულზე (GEL)	3 949.5	4 142.2	4.9%
მშპ ერთ სულზე (USD)	1 812.9	1 790.5	-1.2%
მშპ-ის რეალური ზრდა (%)	2.6%	2.9%	

*წინასწარი მონაცემები

წყარო: საქსტატი

2016 წლის მეორე კვარტალში ყველაზე დიდი წლიური ზრდა სამოთხოვნი მრეწველობის სექტორში დაფიქსირდა. ასევე, მნიშვნელოვანი ზრდა იყო მშენებლობის და სასტუმროებისა და რესტორნების სექტორში. ხოლო ტრანსპორტისა და ვაჭრობის სექტორში მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის ტემპი შენელებულია.

გრაფიკი 1: სექტორების რეალური წლიური ზრდა

წყარო: საქსტატი

ინფლაცია მიზნობრივ დონეზე დაბალია

2016 წლის სექტემბერში წლიური ინფლაცია 0.1 პროცენტს გაუტოლდა. მიუხედავად იმისა, რომ ეს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად ჩამოსცდება ინფლაციის მიზნობრივ დონეს (5%), იგი ახლოსაა საქართველოს ეროვნული ბანკის ინფლაციის პროგნოზთან. ეროვნული ბანკის თანახმად, დაბალი ინფლაცია ლარის ნომინალური კურსის გამყარებამ და ინფლაციური მოლოდინების კლებამ განაპირობა. ამას გარდა, საერთაშორისო ბაზრებზე სანვავისა და სურსათის ფასების კლება მოსალოდნელზე მეტად გადმოეცა შიდა ბაზარს. შედეგად, წინა წელთან შედარებით, ყველა-

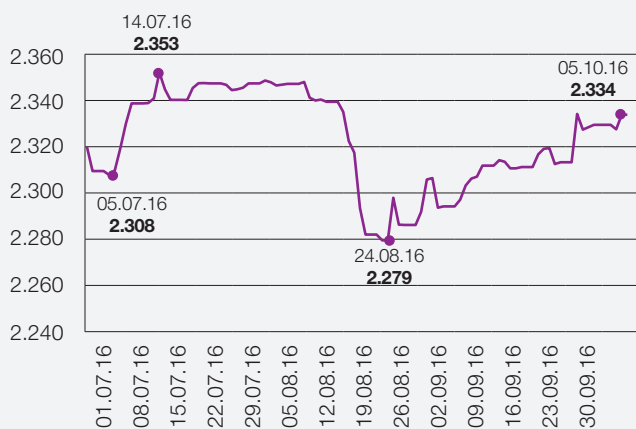
ზე მეტად შემცირდა სატრანსპორტო საშუალებების შეძენისა და ექსპლოატაციის ფასები, რაც მეორადი ავტომობილების ფასის და სანავის ფასების კლებას უკავშირდება. აღნიშნულ პერიოდში ყველაზე მნიშვნელოვნად ალკოჰოლური სასმელებსა და თამბაქოზეა ფასებია გაზრდილი, რაც, უმეტესად, აქციზის გადასახადის ზრდას უკავშირდება.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზით, მომდევნო კვარტლებში ინფლაციის მაჩვენებელი ასევე დაბალი იქნება, ხოლო მიზნობრივ ნიშნულს 2017 წლის ბოლოს დაუახლოვდება. შეგახსენებთ, რომ ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი 2017 წელს 4%, ხოლო 2018 წელს 3% იქნება.

ლარი აშშ დოლარის მიმართ კვლავ უფასურდება

2016 წლის სექტემბერში ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი წლიურად 10.4%-ით გაიყარდა. ამავდროულად თვის განმავლობაში 1 აშშ დოლარის ოფიციალურმა ღირებულებამ საშუალოდ 2.31 ლარი შეადგინა, ხოლო 1 ევროს საშუალო ღირებულება 2.59 ლარი იყო. თუმცა სექტემბრის ბოლოდან ლარი აშშ დოლარის მიმართ კვლავ გაუფასურდა და ოქტომბრის პირველი 10 დღის საშუალო გაცვლითმა კურსმა 1 აშშ დოლარზე 2.33 ლარი შეადგინა.

გრაფიკი 2: ლარის აშშ დოლართან გაცვლითი კურსი

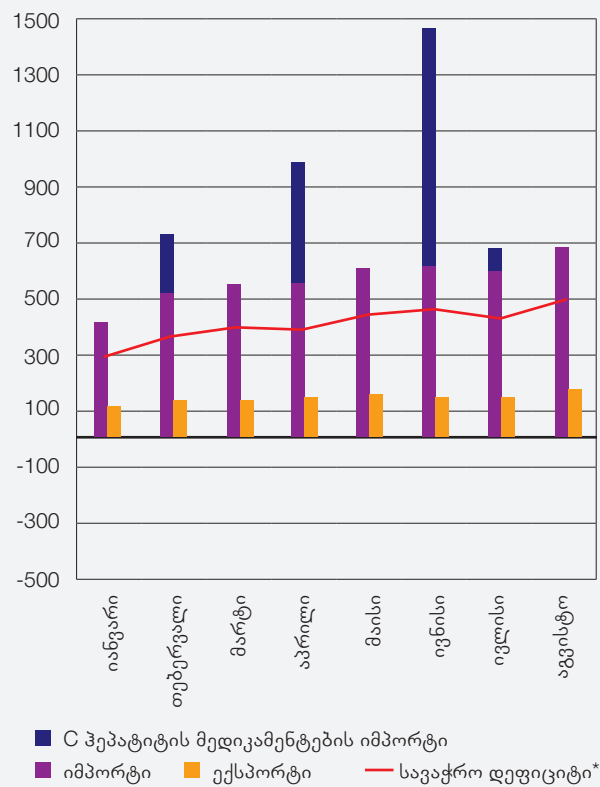

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

საქონლით საგარეო ვაჭრობის დეფიციტი გაზრდილია

2016 წლის იანვარი-აგვისტოს პერიოდში საქართველოდან საქონლის ექსპორტმა 1 312 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 10%-ით ნაკლებია. იანვარი-აგვისტოს პერიოდში C ჰეპატიტის სამკურნალო მედიკამენტების გამორიცხვით, საქონლის იმპორტმა 4 556 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 3.5%-ით ნაკლებია ვიდრე 2015 წლის ანალოგიური პერიოდის იმპორტის მოცულობა¹.

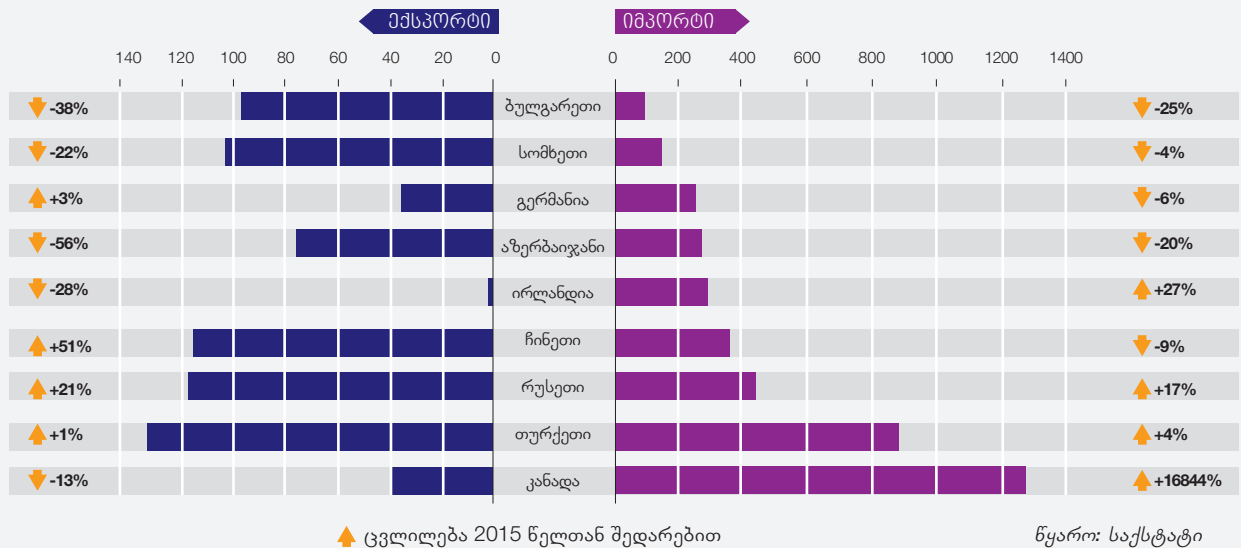
გრაფიკი 3: საქონლით საგარეო ვაჭრობის ძირითადი მაჩვენებლების დინამიკა (მლნ. USD)

* C ჰეპატიტის სამკურნალო მედიკამენტების გამორიცხვით
წყარო: საქსტატი, საქართველოს ეროვნული ბანკი.

1 აღნიშნულ პერიოდში განხორციელდა ჯამურად 1 557 მლნ. აშშ დოლარის ღირებულების C ჰეპატიტის სამკურნალო მედიკამენტების იმპორტი. რადგანაც ამ მედიკამენტების იმპორტი გრანტით ხორციელდება, ისინი არ ახდენენ გავლენას მიმდინარე ანგარიშზე.

გრაფიკი 4: საქონლით საგარეო ვაჭრობა ქვეყნების მიხედვით (მლნ. USD) იანვარი-აგვისტო, 2016

საქართველოს მთავარი საექსპორტო ბაზარია თურქეთი. მიმდინარე წლის იანვარი-აგვისტოს პერიოდში თურქეთში სულ 134.4 მლნ. აშშ დოლარის ღირებულების საქონლის ექსპორტი განხორციელდა, რაც მთლიანი ექსპორტის 10.2%-ს შეადგენს. თურქეთში ძირითადი საექსპორტო საქონელია ტრიკოტაჟის ნაწარმი.

ცხრილი 2: ექსპორტის ცვლილება ქვეყნების მიხედვით, იანვარი-აგვისტო 2016

შვეიცარია	+44.55 მლნ USD
ჩინეთი	+39.65 მლნ USD
რუსეთი	+20.15 მლნ USD
ბულგარეთი	-60.14 მლნ USD
აზერბაიჯანი	-96.42 მლნ USD

წყარო: საქსტატი

2016 წლის პირველი რვა თვის განმავლობაში, 2015 წელთან შედარებით, ყველაზე მეტად რაოდენობრივად ექსპორტი შვეიცარიაში, ჩინეთსა და რუსეთში გაიზარდა. ხოლო, ყველაზე დიდი კლება აზერბაიჯანისა და ბულგარეთის მიმართულებით ექსპორტმა განიცადა. აზერბაიჯანის მიმართულებით კლება

განიცადა თითქმის ყველა საექსპორტო საქონელმა, თუმცა აღსანიშნავია მსუბუქი ავტომობილების რექსპორტის კლება. საპირისპიროდ, წლის დასაწყისიდან მოყოლებული, მსუბუქი ავტომობილების რექსპორტი გაზრდილია შვეიცარიის მიმართულებით. ჩინეთში მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი სპილენძის მადნებისა და კონცენტრატების რექსპორტი. მხოლოდ 2016 წლის პირველ კვარტალში ჩინეთში ამ სასაქონლო ჯგუფის რექსპორტი წლიურად 27 მლნ. აშშ დოლარით გაიზარდა და მთლიანი ექსპორტის 93% შეადგინა.

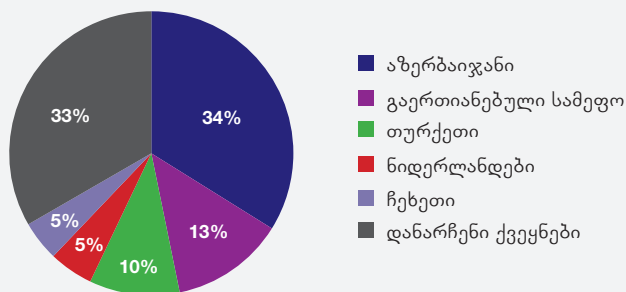
რუსეთში ძირითადი საექსპორტო პროდუქტია ლვინო, ასევე, მინერალური და მტკნარი წყლები. მიმდინარე წელს ექსპორტის ზრდა ძირითადად სასმელების, ბოსტნეულის, ციტრუსებისა და ფეროშენადნობების ექსპორტის წლიურმა ზრდამ განაპირობა.

ბულგარეთში მთლიანმა ექსპორტმა წლიურად იკლო ყველა თვეში, თებერვლის გარდა, როდესაც სპილენძის მადნებისა და კონცენტრატების რექსპორტი გაიზარდა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ივნის-ივლისის პერიოდი, როდესაც ნედლი ნავთობის ექსპორტმა მნიშვნელოვნად იკლო.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების უდიდესი წილი კვლავ აზერბაიჯანიდან შემოედინება

2016 წლის პირველ ნახევარში საქართველოში განხორციელებულმა პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა 834 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც დაახლოებით 11%-ით აღემატება 2015 წლის შესაბამის მონაცემს. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ყველაზე დიდი წილი აზერბაიჯანიდან და გაერთიანებული სამეფოდან განხორციელდა.

გრაფიკი 5: ქვეყნების წილი პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებში. იანვარი-ივნისი, 2016 წელი

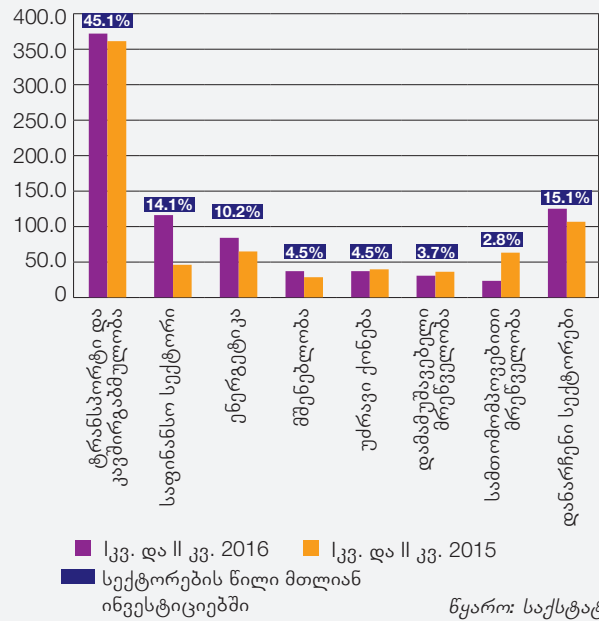

წყარო: საქსტატი

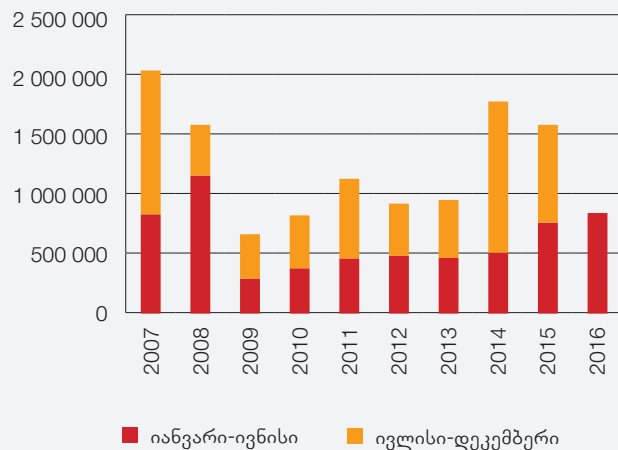
განსახილველ პერიოდში ევროკავშირის ქვეყნებიდან მთლიანად 317 მლნ. აშშ დოლარი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები განხორციელდა და მთლიანი უცხოური ინვესტიციების 38% შეადგინა. დსთ-ის ქვეყნებიდან შემოსული პირდაპირი ინვესტიციები 300 მლნ. აშშ დოლარამდეა, ხოლო საერთაშორისო ორგანიზაციებმა 13.4 მლნ. აშშ დოლარის ინვესტირება განახორციელეს.

ინვესტიციების ყველაზე დიდი წილი სატრანსპორტო სექტორში განხორციელდა (358 მლნ. აშშ დოლარი). ასევე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი ინვესტიციები საფინანსო სექტორში. ხოლო ყველაზე დიდი რაოდენობრივი კლება სამთომომოპოვებით სექტორში დაფიქსირდა.

გრაფიკი 6: პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების განაწილება ეკონომიკის სექტორებში (მლნ. USD)

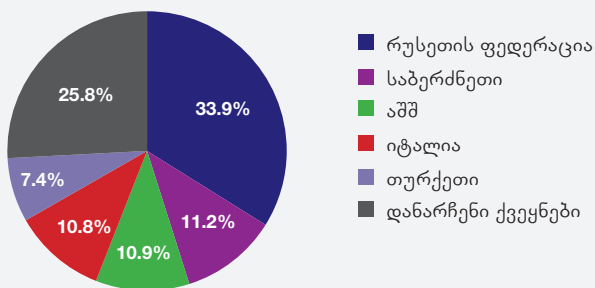
გრაფიკი 7: პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების დინამიკა (ათასი USD)

ბოლო თვეებში ფულად გზავნილებში კომბიტური ტენდენცია

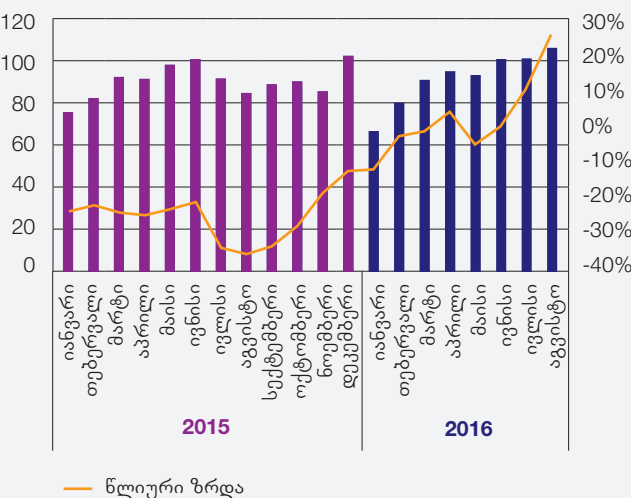
2016 წლის დასაწყისიდან აგვისტოს ჩათვლით საქართველოში გადმორიცხულმა ფულადმა გზავნილებმა 732 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა. გამომგზავნებს შორის ტრადიციულად რუსეთის ფედერაცია ლიდერობს (248 მლნ. აშშ დოლარი). აღსანიშნავია, რომ გაზრდილია ევროკავშირის ქვეყნებიდან მიღებული გზავნილები და მათი წილი მთლიანი გზავნილების 33%-ს შეადგენს.

გრაფიკი 8: ფულადი გზავნილების წყაროების წილი მთლიან გზავნილებში. იანვარი-აგვისტო, 2016

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

გრაფიკი 9: მიღებული ფულადი გზავნილების დინამიკა (მლნ. USD)

წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

საერთაშორისო მოგზაურების რაოდენობა გაზრდილია

2016 წლის ცხრა თვის საერთო მონაცემებით საქართველოში სულ 4.9 მლნ. საერთაშორისო ვიზიტორი ჩამოვიდა, რაც 2015 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 8.6%-ით მეტია. ყველაზე მეტი ვიზიტორი მეზობელი ქვეყნებიდან შემოვიდა:

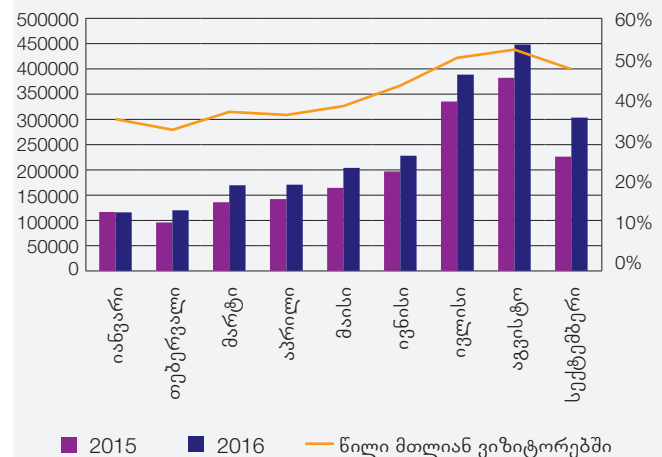
- აზერბაიჯანი - 1 170 ათასი
- სომხეთი - 1 074 ათასი
- თურქეთი - 977 ათასი
- რუსეთი - 832 ათასი

აღნიშნულ პერიოდში ვიზიტორების 81% სახმელეთო გზით, ხოლო 17% საჰაერო გზით შემოვიდა ქვეყანაში, დანარჩენმა ვიზიტორებმა კი საზღვაო და სარკინიგზო საშუალებები არჩიეს.

ვიზიტორების 48% ტურისტული იყო (2 157 ათასი კაცი). აღსანიშნავია, რომ წინა წლის პირველ ცხრა თვესთან შედარებით წელს ტურისტთა რაოდენობა 19.5%-ით არის გაზრდილი.

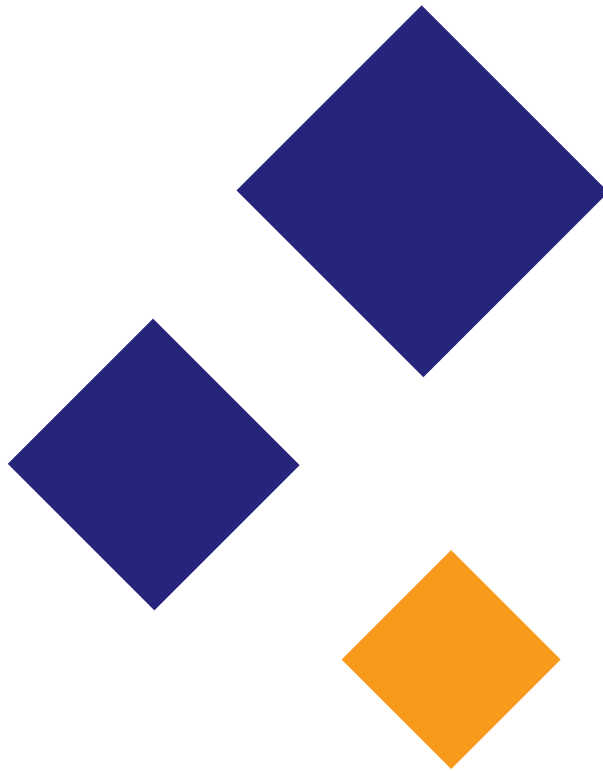
საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემებით 2016 წლის პირველ ნახევარში ტურიზმიდან მიღებული შემოსავლები წლიურად 13.2%-ით არის გაზრდილი და 867.9 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს.

გრაფიკი 10: ტურისტების შემოსვლის დინამიკა

წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია

2 უცხოეთის მოქალაქეები, რომლებიც საქართველოში გაჩერდნენ 24 საათი და მეტი დროით

ბიბლიოგრაფია

საქართველოს ეროვნული ბანკი. თვის მიმოხილვა. აგვისტო 2016.

საქართველოს ეროვნული ბანკი. მონეტარული პოლიტიკის ანგარიში. აგვისტო 2016.

საქართველოს ეროვნული სტატისტიკის სამსახური. ინფლაცია საქართველოში. აგვისტო 2016.

საქართველოს ეროვნული სტატისტიკის სამსახური. საქართველოს საგარეო ვაჭრობა, იანვარი-აგვისტო 2016

წინამდებარე გამოცემა მხოლოდ საინფორმაციო ხასიათისაა და არ ემსახურება საკონსულტაციო მიზნებს.
საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია არ არის პასუხისმგებელი გამოცემაში მითითებული წყაროების მონაცემების სიზუსტეზე.

ეკონომისტი: ნათია ბანცური | პროექტის ხელმძღვანელი: ირინა კვახაძე

საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია

მისამართი: გ. ლეონიძის ქ. 2 | ტელეფონი: 995 32 2202215 | ელ.ფოსტა: info@bag.ge

www.facebook.com/BusinessAssociationofGeorgia

www.bag.ge